

18 §
VRK: 360 /060/2012
LAUSUNTO KUNTARAKENNELAKILUONNOKSESTA

Kaupunginhallitus 25.2.2013 § 78
Kaupunginhallitus 18.2.2013 § 72

Hallintojohtaja Markku Sirén, 040 575 6490

Valtiovarainministeriö on pyytänyt kunnilta lausuntoa kuntarakennelakiuudistuksesta 7.3.2013 mennessä.

Kuntarakennelakiluonnos on valmisteltu hallituksen linjausten pohjalta. Esiityksessä ehdotetaan muutettavaksi nykyistä kuntajakolakia, ja samalla lain nimike muutettaisiin sen sisältöä paremmin kuvaavaksi kuntarakennelaiksi. Lakiin lisättäisiin säännökset kuntien selvitysvelvollisuudesta, selvityspennoista ja niistä poikkeamisesta sekä muutettaisiin kuntien yhdistymisen taloudellista tukea koskevia säännöksiä. Lisäksi ehdotetaan kielilain muuttamista eräiltä osin.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöryhmä on linjannut palvelurakennemuutoksen jatkoa 15.11.2012. Näitä linjauksia koskeva muistio on tämän lausuntopyynnön liitteenä 4.

Erityisesti on pyydetty lausumaan seuraavista kysymyksistä:

- selvitysvelvollisuudesta, selvityspennoista (ml. poikkeuspunnoista) ja selvitysvelvollisuuden sisällöstä
- esityksen sisältämistä määräajoista ja menettelyistä
- valtioneuvoston toimivallasta päättää kuntajaon muuttamisesta
- yhdistymisavustuksien ehdoista ja määrästä
- sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti

Lisätietoja www.kuntauudistus.fi

Kaupunginhallitus on käsitellyt kokouksessaan 4.2.2013 lausunnon perusteista.

Esityslistan liitteenä on lausuntopyyntö. Lopullinen luonnos lausunnoksi toimitetaan erikseen.

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus siirtää asian käsittelyn ensi viikolla järjestettävään hallituksen ylimääräiseen kokoukseen.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 25.2.2013 § 78

Esityslistan liitteenä on lausuntopyyntö ja luonnos lausunnoksi.

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus/kaupunginvaltuusto antaa valtiovarainministeriölle lausunnon kuntarakennelakiluonnoksesta liitteen mukaisena.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 25.2.2013 § 18

Esityslistan liitteenä on lausuntopyyntö ja luonnos lausunnoksi.

Kaupunginhallitus: Kaupunginvaltuusto antaa valtiovarainministeriölle lausunnon kuntarakennelakiluonnoksesta liitteen mukaisena.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:
Varkaus 26.2.2013

Liisa Saavalainen
toimistos sihteeri

Tiedoksisajaat: Pohjois-Savon liitto

Lausunto:

Selvitysvelvollisuus, selvityspenusteet ja selvitysvelvollisuuden sisältö

Varkauden kaupunki tukee kuntarakenneuudistuksen tavoitteena olevaa vahvan peruskunnan muodostamista Luonnollisesta työssäkäyntialueesta muodostuva vahva peruskunta pystyy itse paremmin järjestämään ja tuottamaan peruspalvelut, luomaan edellytykset talouskasvulle ja työllisyydelle ja se on taloudeltaan riittävän vahva.

Samoin kaupunki pitää perusteltuna kunnille asetettavaa velvoitetta tehdä selvitys kuntien yhdistymistä, jos yksikin seuraavista kriteereistä täyttyy: 1) palveluiden edellyttämä väestöpohja; 2) työpaikkaomavaraisuus, työssäkäynti ja yhdyskuntarakenne; 3) kunnan taloudellinen tilanne

Selvitysvelvollisuutta puoltaa se, että ilman riittävää väestöpohjaa kunnan on vaikea selviytyä peruspalveluiden järjestämisestä, rahoittamisesta ja tuottamisesta pitkällä tähtäimellä. Vahva peruskunta pystyy paremmin tarjoamaan tasapuoliset peruspalvelut maan eri osissa sekä lisäämään alueen vetovoimaa yritysten ja asukkaiden silmissä.

Vahva peruskunta turvaa parhaiten myös sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisen, rahoittamisen ja tuottamisen. Vaihtoehtoisesti nämä tehtävät voi hoitaa myös sote yhteistoiminta-alue.

Kaupunki tukee esitystä myös siltä osin, että kukin kunta päättää itse liittymisestä toiseen kuntaan, ellei kysymyksessä ole taloudellisesti vaikeassa asemassa oleva kriisikunta.

Uudistuksen yhteydessä on tärkeää turvata asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet sekä lähidemokratian toteutuminen.

Esityksen sisältämät määräajat ja menettelyt

Esityksessä lähdetään siitä, että kunnat valitsevat selvityskumppanit tämän vuoden marraskuussa. Tämän osalta ei ole huomautettavaa. Sen sijaan siltä osin kuin esityksessä on todettu, että sekä liitosselvitys ja kuntaliitosesitys on tehtävä 1.4. 2014 mennessä, aikataulu voi olla ongelmallinen. Tämä johtuu muun muassa siitä, että valtiosuusuudistus ja kuntalain uudistus ovat vasta valmistuilla. Kunnilla pitää olla tiedossa niiden sisältö silloin kun ne päättävät liitoksesta. Siltä varalta, että lait eivät ehdi valmistua ajoissa, olisi syytä harkita, että määräaika jatkettaisiin esimerkiksi vuoden 2014 loppuun. Kuntien yhdistymisen taloudellisen tuen määräaika tulisi siirtää vastaavasti.

Valtioneuvoston toimivalta päättää kuntajaon muuttamisesta;

Kaupunki pitää oikeana esitykseen sisältyvää kantaa, jonka mukaan valtioneuvoston toimivaltaa päättää kuntien yhdistymisestä ei laajenneta kuntien valtuustojen sitä vastustaessa. On perustelua, että kunta päättää itsenäisesti mahdollisesta kuntaliitoksesta eikä kuntia velvoiteta kuntaliitoksiin lainsäädännön kautta kriisikuntia lukuun ottamatta.

Yhdistymisavustuksien ehdot ja määrä;

Kaupungilla ei ole huomauttamista yhdistymisavustuksen saamisen ehtoihin. Jos kuitenkin yhdistymisesitysten tekemiselle asetettava määräaika jatketaan, tulee myös avustuksen saamisen määräaika pidentää vastaavasti.

Jos erityisen vaikeassa asemassa oleva kriisikunta velvoitetaan valtioneuvoston päätöksellä liittymään toiseen kuntaan, valtioneuvoston tulisi korottaa yhdistymisavustuksen määrää esitetystä. Toinen mahdollisuus ottaa se huomioon, voisi olla korotettu valtionosuus tai erillinen muutostuki..

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut

Valtioneuvoston linjausten mukaan vähintään 20.000 asukkaan kunta voi järjestää joitakin sosiaali- ja terveystalvveluja. Linjauksista ei käy tarkemmin ilmi, mitä näillä palveluilla tarkoitetaan.

Kaupunki näkee välttämättömänä, että yksi organisaatio vastaa sote- palvelujen järjestämisestä, rahoituksesta ja pääosin tuottamisestakin.

Varkauden- Joroisten sote yhteistoiminta-alueella on noin 27.000 asukasta. Varkaudessa on oma sairaala, joka tekee laajaa kumppanuuslääkäryhteistyötä KYSin kanssa. Sen turvin Varkauden sairaalassa on laajahko tarjonta erityisesti sisätautien erikoislääkäripalveluja. Varkaudessa tarjotaan siis jo tällä hetkellä perusterveydenhuollon ja peruserikoiserikoissairaanhoidon palveluja. Varsinainen erikoissairaanhoido ostetaan KYSistä. Järjestelmä on toimiva.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannustehokkaan järjestämisen kannalta väestöpohja voisi olla suurempikin. Keski-Savon kunnissa on reilut 50 000 asukasta. Jos 20.000 asukkaan väestöpohja ei riitä, Varkauden kaupungin mielestä Pohjois-Savossa tulisi olla kolme sotealuetta tms, joista Keski-Savo olisi yksi. Tämä taho vastaisi palvelujen järjestämisestä, rahoituksesta ja pääosin tuottamisesta. Varsinainen erikoissairaanhoido pitäisi olla mahdollista ostaa tarvittaessa eri keskussairaaloista.

Varkauden kaupunki edellyttää, että sille varataan mahdollisuus antaa yksityiskohtaisempi lausunto sote-rakenteista sen jälkeen kun sosiaali- ja terveysministeriön asettamien selvitysmiesten esitys on valmistunut.